

21.10.2014

Kansallisen palveluväylän toteuttamishanke ja sen ohjausryhmän asettaminen

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman (VM140:00/2013) osaksi Palveluväylähankkeen ja sen ohjausryhmän.

Toimikausi

21.10.2014 - 31.12.2017

Taustaa

Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi päätöksessään 19.11.2013, että hallituksen rakennepoliittisen ohjelman (29.8.2013) tavoitteiden toteuttamiseksi valtiovarainministeriö asettaa kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelman. Ministerivaliokunta puolsi edelleen, että kansallisen palveluarkkitehtuurin kokonaisuuteen sisältyy palveluväylä, tunnistusratkaisu ja rooli- ja valtuutuspalvelu sekä kansalaisten, yritysten ja viranomaisten tarvitsemat yhteiset palvelukanavat. Valtiovarainministeriö asetti Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman 18.6.2014.

Tavoite

Palveluväylähankkeen päätavoitteena on Kansallisen palveluväylän toteutus. Hankkeessa liitetään keskeisiä tietovarantoja Palveluväylään ja tuetaan kaikkien tietovarantojen sekä palvelujen liittymistä Palveluväylään. Tavoitteena on luoda yhteentoimiva kokonaisuus, joka tarjoaa niin julkiselle kuin yksityiselle sektorille mahdollisuuden jakaa tietoa keskenään tietoturvallisesti, luotettavasti ja nopeasti.

Palveluväylässä tarvittavien lainsäädäntötoimenpiteiden valmistelu toteutetaan yhteistyössä ohjelman muiden hankkeiden kanssa, jotta kokonaisuudesta saadaan toimiva.

Palveluväylähankkeen tavoitteena on myös luoda palveluväylän tarvitsemat jatkuvan ylläpidon ja valvonnan edellyttämät organisointi-, ohjaus- ja hallintamallit.

Palveluväylähanke tukee omalta osaltaan kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelman linjauksia:

- Julkisissa tietovarannoissa oleva tieto on käytettävissä palveluväylän kautta julkiselle ja yksityiselle sektorille.
- Palveluväylän kautta jaettavalle tiedolle on omistaja joka vastaa tiedon tarjoamisesta ja laadusta. Tieto on vain yhdessä paikassa ja muut hyödyntävät sitä.
- Julkisen hallinnon suorien integraatioiden määrä vähenee.
- Mahdollistetaan uuden liiketoiminnan syntyä hyödyntämällä palveluväylään liitettyä tietoa, avointa tietoa sekä rajapintakuvauksia
- Julkisen hallinnon ICT-kehittämisen ja johtamisen toimintatapamuutos: tuotokset jaettavissa ja kaikkien käytettävissä
- Kansalainen ja yritys voivat asioida sähköisesti sellaisissa asioissa, joissa se ei ennen ohjelma-aikaa ole ollut mahdollista (taustalla Digital by Default)
- Helpotetaan pienyritysten mahdollisuuksia rakentaa palveluja joissa käyttäjä tunnistetaan
- Mahdollistaa tunnistautuneelle käyttäjälle valmiiksi täytetyt lomakkeet palveluissa asioidessa

Palveluväylähanke noudattaa Kansallinen palveluarkkitehtuurin linjauksia ja toteutetaan siten, että siihen voidaan tarvittaessa liittää jo olemassa olevia palveluja sekä mahdollisimman laajasti hyödyntää jo tehtyjä julkisen hallinnon ICT:tä koskevia kehittämistoimia, päätöksiä ja ratkaisuja.

Kansallista palveluväylää rakennettaessa otetaan huomioon kansalliset tietoturvallisuutta koskevat säädökset ja ohjeet sekä kehitetään tarvittavat tietoturvaratkaisut.

Ensimmäisessä vaiheessa 2014-2015 Palveluväylähankkeen päätavoitteet ovat seuraavat:

- Väylä on tuotantokäytössä
- Palveluväylää hyödyntäviä palveluja on tuotannossa
- Palveluväyläorganisaatiolla on kyky jatkuvaan toimintaan
 - Kyky ottaa uusia väylän hyödyntäjiä
 - Kyky tukea uusia ja väylällä jo olevia palveluita

Seuraavissa vaiheissa (2016-2017) Palveluväylähankkeen päätavoitteet ovat seuraavat:

- Palveluväylän tuotantokäyttö on hallittua ja organisoitua

- Palveluväylän tekninen kehittäminen on hallittua ja organisoitua
- Palveluväylän kautta tarjolla olevan tiedon hyödyntäminen on helppoa
- Palveluväylää hyödyntävien palvelujen ja prosessien luominen hyvin tuettua ja ohjeistettua
- Uudet julkishallinnon sähköiset palvelut hyödyntävät Palveluväylää

Näiden lisäksi toteutetaan hankkeen aikana havaitut tarpeet, jotta kokonaisuudesta saadaan tarkoituksenmukainen ja se toimii mahdollisimman kustannustehokkaasti siitä saatavat hyödyt ovat mahdollisimmat suuret.

Tehtävät

Hankkeen tehtävänä on 31.12.2017 mennessä toteuttaa seuraavat, hankesuunnitelmassa (liite 1) tarkemmin kuvatut asiat siten, että hankkeen päätyttyä Palveluväylän tuotantokäyttö ja tekninen kehittäminen on hallittua ja hyvin organisoitua sekä Palveluväylää ja sen kautta tarjolla olevaa tietoa hyödyntävien palvelujen ja prosessien luominen hyvin tuettua ja ohjeistettua.

Palveluväylää kehitetään kuitenkin siten, että tuotantokäyttö voidaan aloittaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja jokaista osa-aluetta kehitetään jatkuvasti ja mahdollisimman avoimesti.

Hankkeen tehtävät voidaan jakaa hallinnollisiin ja teknisiin tehtäviin.

Keskeisiä hallinnollisen puolen tehtäviä hankkeessa ovat muun muassa:

- jatkuvan palvelun rahoitus-, toiminta- ja hallintamallin määrittäminen
- operoinnin ja ylläpidon järjestämisen suunnittelu
- palveluväyläoperaattorin organisointi
- lainsäädön muutostarpeiden selvitys ja toteutus

Vastuu hallinnollisen puolen tehtävien toteuttamisesta jakautuu valtiovarainministeriön ja Väestörekisterikeskuksen kesken hankkeessa sovittavalla tavalla.

Keskeisiä teknisen puolen toimenpiteitä hankkeessa ovat muun muassa:

- dokumentaation luominen ja kehittäminen
- palvelujen liittymisen tuki ja tuotteistaminen
- palvelinympäristöjen suunnittelu ja toteutus
- perustietovarantojen ja yleispalvelujen kytkeminen Palveluväylään
- Palveluväylän ja teknisten komponenttien ja ympäristöjen jatkokehitys

Toimenpiteet ja projektit tarkentuvat hankkeen edetessä ja niiden tarkoitus on rakentaa tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas kokonaisuus. Pro-

jektit ja toimenpiteet kuvataan palveluväylän hankesuunnitelmassa, jonka laatii hankkeen hankepäällikkö.

Osa toimenpiteistä tehdään yhteistyössä muiden Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman hankkeiden kanssa tai suoraan ohjelman alla.

Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa Väestörekisterikeskuksen Kansallinen Palveluarkkitehtuuri -yksikkö valtiovarainministeriön JulkICT toiminnon ohjauksessa.

Organisointi

Hankkeen käytännön toteutuksesta vastaa hankepäällikkö Eero Konttaniemi Väestörekisterikeskuksessa. Hankkeen ohjauksesta vastaa kehittämisspäällikkö Pauli Kartano valtiovarainministeriössä.

Lisäksi valtiovarainministeriö asettaa Palveluväylähankkeeseen työtä ohjaavan ohjausryhmän.

Hanketta seuraa ohjelmatasolla Kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman ohjelmaryhmä, jolle kehittämisspäällikkö raportoi hankkeen etenemisestä säännöllisesti. Ohjelmaryhmä kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

Ohjausryhmä

Pauli Kartano, kehittämisspäällikkö, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Eero Konttaniemi, hankepäällikkö, Väestörekisterikeskus, pääsihteeri
Sanni Hasu, assistentti, valtiovarainministeriö, hallinnollinen sihteeri

Jäsenet:

Totti Mäkelä, kehityspäällikkö, Käyttöpalvelut, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy
Janne Viskari, johtaja, Palveluarkkitehtuuriyksikön päällikkö, Väestörekisterikeskus

Ohjausryhmä:

- Vastaa hankkeen ohjauksesta ja seurannasta
- Esittää toimijoiden ja sidosryhmien tarpeet hankkeelle
- Ottaa kantaa esitettyihin toteutusvaihtoehtoihin ja puoltaa halua maansa vaihtoehtoa tai palauttaa asian valmisteluun
- Hankkeen ohjausryhmän jäsen vastaa omalta osaltaan tiedonkulusta ja kahdensuuntaisesta viestinnästä omassa organisaatiossaan ja oman organisaationsa sidosryhmille sekä oman organisaationsa osaamisen välittämisestä hankkeelle
- Puoltaa hankepäällikön valmistelemat toimenpide-ehdotukset
- Varmistaa hankepäällikön suotuisat työskentelyolosuhteet
- Puoltaa tuotoksien hyväksymistä
- Ohjaa päätösvastuun joko omistajalle tai ohjelman ohjelmaryhmälle
- Tekee hankkeen tai sen projektin keskeyttämisaloitteen

- Puoltaa esityksiä olennaisista muutoksista hankesuunnitelmin, jos vaikuttavat olennaisesti hankkeen tavoitteisiin esitettäväksi ohjelmaryhmälle

Ohjausryhmä kokoontuu n. kerran kuukaudessa.

Valtiovarainministeriö voi päätöksellään täydentää ohjausryhmän kokoonpanoa tarvittaessa sekä perustaa uusia hankkeen työhön tarvittavia ryhmiä.

Työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädettyä vaatimusta, jonka mukaisesti valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä. Kaikilla työryhmässä edustettuna olevilla tahoilla ei kuitenkaan ollut esittää työryhmän toimeksiannon alaan perehtyneitä naisia, minkä vuoksi kiintiövaatimuksesta poikkeamiselle on lainkohdassa tarkoitettu erityinen syy.

Kustannukset ja rahoitus

Ohjelman kustannukset maksetaan valtiovarainministeriölle osoitetulta momentilta 28.70.03 Kansallisen tietoalan ohjaus ja kehittäminen. Ohjelman toteuttamiseen käytettävistä määrärahoista vuosina 2015 - 2017 päätetään valtion kehyspäätöksissä ja kunkin vuoden valtion talousarviossa. Ohjausryhmän työ tehdään virkatyönä. Valtiovarainministeriö korvaa pääkaupunkiseudun ulkopuolelta tulevien ryhmien jäsenten kohtuulliset matkakustannukset/kukin organisaatio vastaa omien edustajiensa matka- ja muista kuluista.

ICT-johtaja, ylijohtaja

Anna-Maija Karjalainen

Tietohallintoneuvos,
yksikön päällikkö

Kristiina Luukkonen

Liitteet	Palveluväylähankkeen hankesuunnitelma
Jakelu	CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy Väestörekisterikeskus Valtiovarainministeriö
Tiedoksi	HARE